

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2011/83

Karar Sayısı:2012/126

Karar Günü:20.9.2012

R.G. Tarih-Sayı:26.10.2013-28803

İPTAL DAVASINI AÇANLAR : Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Mehmet Akif HAMZAÇEBİ ve Muharrem İNCE ile birlikte 117 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU : 3.6.2011 günlü, 634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

A- Tümünün ve ayrı ayrı tüm maddeleri ile eklerinin,

B- 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "veya özel" ibaresinin,

Anayasa'nın Başlangıcı'ı ile 2., 6., 91. ve 128. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Kanun Hükmünde Kararname Kuralları

3.6.2011 günlü, 634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin iptali istenen kuralları şöyledir:

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, Avrupa Birliği Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Görev

MADDE 2- (1) Avrupa Birliği Bakanlığının görevi; 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanmasına yönelik yapılacak çalışmaların yönlendirilmesi, izlenmesi ve koordinasyonu ile üyelik sonrası çalışmaların koordinasyonunu yürütmektir.

Teşkilat

MADDE 3- (1) Bakanlık, merkez ve yurt dışı teşkilatından oluşur.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Bakan

MADDE 4- (1) Bakanlığın en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Bakanlığı, Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.

b) Bakanlığın görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.

c) Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.

ç) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

Müsteşar ve Müsteşar Yardımcıları

MADDE 5- (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık birimlerine gereken emirleri verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(2) Müsteşar, Ulusal Yardım Koordinatörüdür.

(3) Müsteşara büyükelçi unvanı verilir. Büyükelçilik unvanı, Müsteşarlık görevi süresince devam eder.

(4) Müsteşara yardımcı olmak üzere dört Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

Hizmet birimleri

MADDE 6- (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

a) Siyasî İşler Başkanlığı.

b) Katılım Politikası Başkanlığı.

c) Sektörel Politikalar Başkanlığı.

ç) Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı.

d) Ekonomik ve Malî Politikalar Başkanlığı.

e) Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı.

f) Tarım ve Balıkçılık Başkanlığı.

g) Malî İşbirliği Başkanlığı.

ğ) Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı.

h) Proje Uygulama Başkanlığı.

ı) Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığı.

- i) Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı.*
- j) Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı.*
- k) Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı.*
- l) İdari Hizmetler Başkanlığı.*
- m) Hukuk Müşavirliği.*
- n) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.*
- o) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.*
- ö) Özel Kalem Müdürlüğü.*

Siyasî İşler Başkanlığı

MADDE 7- (1) Siyasî İşler Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Siyasî kriterler, adalet, özgürlük, güvenlik, yargı ve temel haklar konularında, kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını izlemek ve koordine etmek.*
- b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.*

Katılım Politikası Başkanlığı

MADDE 8- (1) Katılım Politikası Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Avrupa Birliğine üyelik müzakere sürecine ilişkin çalışmaları izlemek ve koordine etmek.*
- b) Ulusal Programın hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanması çalışmalarını koordine etmek.*
- c) İlerleme Raporunun hazırlanmasıyla ilgili çalışmaları koordine etmek.*
- ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.*

Sektörel Politikalar Başkanlığı

MADDE 9- (1) Sektörel Politikalar Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Taşımacılık, çevre, enerji ve trans-Avrupa şebekeleri konularında kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını izlemek ve koordine etmek.*
- b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.*

Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı

MADDE 10- (1) Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) İşletme, sanayi, bilgi toplumu, medya, bilim, araştırma, eğitim, kültür, istihdam politikaları, sosyal ve bölgesel politikalar ile yapısal araçlar konularında kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen Avrupa Birliği mevzuatına uyum çalışmalarını izlemek ve koordine etmek.

b) Topluluk program ve ajanslarına katılım veya katılımın sonlandırılması hususunun ilgili kurumların taleplerinin alınmasını takiben değerlendirilmesine, katılım veya katılımın sonlandırılması için gerekli işlemlerin gerçekleştirilmesine ve katılım sağlanan program ve ajansların yürütülme süreçlerinin izlenmesine, değerlendirilmesine ve etkinleştirilmesine yönelik faaliyetleri koordine etmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Ekonomik ve Malî Politikalar Başkanlığı

MADDE 11- (1) Ekonomik ve Malî Politikalar Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Ekonomik kriterler, ekonomik ve parasal birlik, istatistik, sermayenin serbest dolaşımı, hizmetlerin serbest dolaşımı, malî hizmetler, vergilendirme, malî kontrol, bütçe konularında kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını izlemek ve koordine etmek.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı

MADDE 12- (1) Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Malların serbest dolaşımı, işçilerin serbest dolaşımı, şirketler hukuku, rekabet politikası, tüketicinin ve sağlığın korunması, kamu alımları, fikrî mülkiyet hukuku, gümrük birliği ve dış ilişkiler konularında kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını izlemek ve koordine etmek.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Tarım ve Balıkçılık Başkanlığı

MADDE 13- (1) Tarım ve Balıkçılık Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Tarım ve kırsal kalkınma, gıda güvenliği, hayvan ve bitki sağlığı politikaları ve balıkçılık konularında kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını izlemek ve koordine etmek.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Malî İşbirliği Başkanlığı

MADDE 14- (1) Malî İşbirliği Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Avrupa Birliği malî yardım anlaşmalarının hazırlanmasına katkı yapmak ve müzakereleri yürütmek.

b) Avrupa Birliği ve üye ülkeler tarafından sağlanan katılım öncesi malî yardımların ve oluşturulan merkezî olmayan yapılanmanın genel koordinasyonunu yürütmek.

c) Merkezî olmayan yapılanma sistemi çerçevesinde Ulusal Yardım Koordinatörünün sekreteryaya hizmetlerini yürütmek.

ç) Malî yardımları programlamak, izlemek, yönlendirmek, değerlendirmek ve koordine etmek.

d) Malî yardımların kullanımına yönelik olarak kamu kuruluşlarının ihtiyaçları doğrultusunda eğitim politikası belirlemek, eylem planı oluşturmak ve bu çerçevede eğitim programları vermek ya da verilmesini sağlamak.

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı

MADDE 15- (1) Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Avrupa Birliği ve katılım süreci hakkında iç ve dış kamuoyunun bilgilendirilmesini sağlamak.

b) Avrupa Birliği iletişim stratejisini hazırlamak ve uygulamak.

c) Avrupa Birliği iletişim stratejisi kapsamındaki projeler için tahsis edilen her türlü malî kaynağı yönetmek.

ç) Özel sektör, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler ile işbirliği yapmak ve koordinasyonu sağlamak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Proje Uygulama Başkanlığı

MADDE 16- (1) Proje Uygulama Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın doğrudan yürüttüğü projelerde ihale, sözleşme imzalama ve ödemeler dâhil uygulamaya yönelik tüm işlemleri yapmak.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığı

MADDE 17- (1) Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Hizmet birimlerinin talebi hâlinde, kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanacak düzenlemelerin Avrupa Birliği müktesebatına uygunluğunu incelemek ve görüş bildirmek.

b) Avrupa Birliği hukuku ile organlarının kararları ve içtihatlarına ilişkin çalışmalar yapmak ve görüş bildirmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı

MADDE 18- (1) Çeviri Eşgüdüm Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Türk ve Avrupa Birliği müktesebatının çeviri işlemlerini yapmak ve koordine etmek, bunlara ilişkin envanter çalışmalarını yürütmek, yapılacak çevirilerin uygunluğunu denetlemek.

- b) Avrupa Birliği terminolojisi veri tabanını oluşturmak.
- c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı

MADDE 19- (1) Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Avrupa Birliği kurumlarından ve üye ülkelerden sağlanan teknik desteğin koordinasyonunu yürütmek.
- b) Avrupa Birliği ve katılım süreci hakkında kamu görevlilerinin eğitim ve staj faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamak.
- c) Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları doğrultusunda eğitim politikası belirlemek, eylem planı oluşturmak ve bu çerçevede eğitim programları vermek ya da verilmesini sağlamak.
- ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı

MADDE 20- (1) Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Avrupa Birliği ve Avrupa Birliği-Türkiye ilişkileri konularında yürütülen akademik araştırmaları takip etmek, bu amaca yönelik çalışmalar yapmak ve bunları kamunun hizmetine sunmak.
- b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

İdari Hizmetler Başkanlığı

MADDE 21 (1) İdari Hizmetler Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak; Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek; Bakanlığın hizmet içi eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek; hizmet içi eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon, yayım ve arşiv hizmetlerini yürütmek.
- b) Bakanlığın idarî ve sosyal hizmetleri ile yayım hizmetlerini yürütmek.
- c) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak; Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek; genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek; Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.
- ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 22- (1) Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın taraf olduğu adli ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığı temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak.

b) Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlığa ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek.

c) Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takiplerini izlemek, koordine etmek ve denetlemek.

ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkrada belirtilen her türlü dava ve takip işleri ile diğer görevler, Bakanlığın Hukuk Müşavirleri aracılığıyla yerine getirilir. Gerekli hâllerde dava ve takip işleri Hazine Avukatları aracılığıyla veya ihtiyaç duyulması hâlinde Bakanlıkça belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde öngörülen doğrudan temin usûlü ile avukatlar veya avukatlık ortaklıkları ile yapılacak avukatlık sözleşmeleri yoluyla yürütülür.

(3) Davalarda temsil yetkisi bulunan Hukuk Müşavirlerinin bir listesi Bakanlıkça ilgili Cumhuriyet başsavcılığı ve bölge idare mahkemesi başkanlıklarına verilir. Bu listelerin birer nüshası, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idarî yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alan Hukuk Müşavirleri, baroya kayıt ve vekâletname ibrazı gerekmeksizin temsil yetkilerini kullanırlar. Temsil yetkisi sona erenlerin isimleri anılan mercilere derhal bildirilir.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

MADDE 23- (1) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

MADDE 24- (1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usûl ve esaslara göre yürütülmesini sağlamak.

b) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 25- (1) Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Bakanın çalışma programını düzenlemek.
- b) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.
- c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bakanlık Müşavirleri

MADDE 26- (1) Bakanlıkta, önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere beş Bakanlık Müşaviri atanabilir.

Ortak görevler

MADDE 27- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 ila 19 uncu maddelerinde düzenlenen birimler, sorumluluk alanlarıyla ilgili olarak aşağıdaki görevleri de yaparlar:

- a) Müzakere süreci ile ilgili gerekli her türlü belgenin hazırlanmasını sağlamak.
- b) Oluşturulacak kurul, komite ve çalışma gruplarının sekretarya hizmetlerini yürütmek ve alınan kararların uygulanmasını izlemek.
- c) Kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde, mevzuat uyumu ve uygulaması için gerekli teknik, kurumsal kapasite ve malî ihtiyaçların tespitine ve bu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik faaliyetlerin programlanmasına, projelendirilmesine yardımcı olmak, bu faaliyetlerin değerlendirilmesi ve izlenmesine katkıda bulunmak.
- ç) Kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde, Ulusal Programın hazırlanmasına, uygulanmasının izlenmesine ve raporlanmasına katkıda bulunmak.
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanacak mevzuat taslaklarını, Avrupa Birliği müktesebatına ve terminolojisine uyumu açısından incelemek ve görüş bildirmek.

Yurt dışı teşkilatı

MADDE 28- (1) Bakanlık, 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(2) Yurt dışı teşkilatında görevlendirileceklerin Bakanlık teşkilatında en az dört yıl süreyle çalışmış olmaları ve hâlen Avrupa Birliği İşleri Uzmanı veya daha üst kadrolarda çalışıyor olmaları gerekir. Ayrıca, en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun, kamu veya özel sektörde yurt içinde ya da yurt dışında Avrupa Birliği alanında en az beş yıllık deneyime sahip kişiler de yurt dışı teşkilatına atanabilir.

(3) Müsteşar yardımcılarının biri, Avrupa Birliği nezdinde Daimi Temsilci Yardımcısı olarak atanabilir. Bu şekilde atananlara, Daimi Temsilci Yardımcısı kadrosuna atananların malî ve sosyal haklarına ilişkin hükümleri aynı usûl ve esaslar çerçevesinde uygulanır.

Çalışma grupları

MADDE 29- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımıyla geçici çalışma grupları oluşturabilir.

(2) Hizmet birim amirinin teklifi ve Müsteşar onayı ile Bakanlık personelinin çalışma grupları oluşturulur. Gruplar, Bakan tarafından görevlendirilecek bir uzmanın eşgüdümünde faaliyet gösterir. Çalışma gruplarının çalışma usûl ve esasları Bakan onayıyla yürürlüğe konulur.

İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi

MADDE 30- (1) Bakanlıkta, Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarının ve tam üyelik müzakerelerinin yürütülmesi ile müzakerelerin ve uygulamanın koordinasyonu amacıyla İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi oluşturulur. Komiteye Müsteşar başkanlık eder.

(2) Komitenin oluşumu ile çalışma usûl ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(3) İç Koordinasyon ve Uyum Komitesinin görevleri şunlardır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarının Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını izlemek, değerlendirmek ve koordinasyonu sağlamak.

b) Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları ve uygulamaları ile ilgili önerilerini incelemek ve değerlendirmek, gerektiğinde ilgili kurul ve komitelere sunmak.

c) Avrupa Birliği müktesebatına uyum düzenlemelerine ilişkin öncelikli önerileri belirlemek ve çalışmaları yönlendirmek.

Yöneticilerin sorumlulukları

MADDE 31- (1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

Yetki devri

MADDE 32- (1) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

Koordinasyon ve işbirliği

MADDE 33- (1) Bakanlık, hizmet ve görevleriyle ilgili konularda, diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Düzenleme yetkisi

MADDE 34- (1) Bakanlık; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir.

Atama

MADDE 35- (1) 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usûlüne İlişkin Kanunun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini alt kademelere devredebilir.

Kadrolar

MADDE 36- (1) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar, 190 sayılı Genel Kadro ve Usûlü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

Avrupa Birliği İşleri Uzmanlığı

MADDE 37- (1) Bakanlıkta Avrupa Birliği İşleri Uzmanı ve Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcısı istihdam edilir.

(2) Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile Bakanlık tarafından yürütülen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Bakanlık tarafından kabul edilen bir yabancı dili, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az (B) düzeyinde veya buna denk kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan bir seviyede bildiğini belgelemek.

c) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.

(3) Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığına atanananlar, en az üç yıl fiilen çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilâve süre verilir. Yeterlik sınavında başarılı olanlar Avrupa Birliği İşleri Uzmanı kadrolarına atanırlar. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcısı unvanını kaybeder ve Bakanlıkta durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar.

(4) Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Sözleşmeli personel

MADDE 38- (1) Bakanlıkta Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Başkan, Bakanlık Müşaviri, Daire Başkanı, I. Hukuk Müşaviri, Avrupa Birliği İşleri Uzmanı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcısı, Mütercim kadrolarına

atananlar, kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacak personele, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelde unvanlar itibarıyla yer alan taban ve tavan ücretleri arasında kalmak üzere, Bakanın onayı ile belirlenecek tutarda aylık brüt sözleşme ücreti ödenir. Söz konusu personele çalıştıkları günlerle orantılı olarak, hastalık ve yıllık izinler dâhil, Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarında ikramiye ödenir. Bunlardan üstün gayret ve çalışmaları sonucunda emsallerine göre başarılı çalışmalar yaptıkları tespit edilenlere, Bakanın onayı ile Haziran ve Aralık aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarına kadar teşvik ikramiyesi ödenebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kadrolarda fiilen çalışanlara, 657 sayılı Kanunda belirtilen en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil);

- a) 9 ila 7 nci derecelerden aylık alanlara % 25'ini,
- b) 6 ila 4 üncü derecelerden aylık alanlara % 30'unu,
- c) 3 ila 1 inci derecelerden aylık alanlara % 35'ini,

geçmemek üzere Bakanlıkça tespit edilecek usûl ve esaslar çerçevesinde her ay aylıkla birlikte peşin olarak damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi olmaksızın fazla çalışma ücreti ödenir. Fazla çalışma ücretinin usûl ve esasları Bakanlık tarafından hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile söz konusu personele yapılacak diğer ödemeler Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Atıflar, değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 39- (1) Mevzuatta Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine yapılan atıflar Bakanlığa; Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinden sorumlu Bakana yapılan atıflar Avrupa Birliği Bakanına yapılmış sayılır.

(2) 24/6/2009 tarihli ve 5916 sayılı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelde yer alan 'Avrupa Birliği Genel Sekreterliği' ibaresi 'Avrupa Birliği Bakanlığı' olarak değiştirilmiş, ekli (1) sayılı listede belirtilen kadrolar iptal edilerek anılan bölümden çıkarılmış, ekli (2) sayılı listede belirtilen kadrolar ihdas edilerek anılan cetvelin Avrupa Birliği Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.⁽¹⁾

(4) (19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(5) (19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Taşınır ve taşınmazlar ile hak ve yükümlülüklerin devri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte kapatılmıştır.

(2) Bu Kanun Hükmünde Kararnameyle kapatılan Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin merkez ve yurt dışı teşkilâtına ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, her türlü borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve dokümanlar ile anılan Genel Sekreterliğe ait kadro ve pozisyonlarda istihdam edilen personel, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın Bakanlığa devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan kapatılan Genel Sekreterliğe Maliye Bakanlığınca tahsis edilmiş olanlar, hiçbir işleme gerek kalmaksızın tahsis amacıyla kullanılmak üzere Bakanlığa tahsis edilmiş sayılır.

(3) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan Genel Sekreterlik tarafından yapılmış olan sözleşmelere, Bakanlık halef olur. Genel Sekreterliğin leh ve aleyhine açılmış davalar ve icra takiplerinde Bakanlık kendiliğinden taraf sıfatını kazanır.

(4) Maliye Bakanlığı uhdesinde Hazine avukatları tarafından kapatılan Genel Sekreterliği temsilen takip edilmekte olan dava dosyaları ve icra takiplerine ilişkin dosyalar, Maliye Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenecek esaslara göre bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Bakanlığa devredilir. Bu şekilde devredilen dava ve icra takipleri ile ilgili olarak devir tarihine kadar yapılmış her türlü işlem Bakanlık adına yapılmış sayılır.

Personelin devri

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; kapatılan Genel Sekreterlikte Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı, Genel Sekreterlik Müşaviri ve Basın Müşaviri kadrolarında bulunanların görevleri hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer.

Bunlar ekli (3) sayılı listede ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrolarına hâlen bulundukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılırlar. Bu fıkra ile ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadroları, herhangi bir sebeple boşalması hâlinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.⁽¹⁾

(2) Kapatılan Genel Sekreterlik kadrolarında bulunanlardan birinci fıkrada belirtilenler dışında kalanlar Bakanlık için ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara bulundukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.

(3) Kapatılan Genel Sekreterlikte 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve ilgili mevzuatına göre istihdam edilen sözleşmeli personel, pozisyonlarıyla birlikte, sürekli işçi kadrolarında görev yapanlar kadrolarıyla birlikte Bakanlığa devredilmiştir. Anılan Genel Sekreterlik adına vizeli boş sözleşmeli personel pozisyonları ile sürekli işçi kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın Bakanlık adına vize edilmiş sayılır.

(4) Kapatılan Genel Sekreterliğe ait kadrolarda istihdam edilen personelden bu madde uyarınca Bakanlık kadrolarına atanan veya atanmış sayılanların yeni kadrolarına atandıkları veya atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, makam, görev ve temsil tazminatları, ek ödeme, ikramiye (bir aya isabet eden tutar) ve sözleşme ücretleri ile diğer malî hakları toplamının net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır), atandıkları veya atanmış sayıldıkları yeni kadroları için öngörülen aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, makam, görev ve temsil tazminatları, ek ödeme, ikramiye (bir aya isabet eden tutar) ve ücretleri ile diğer malî hakları toplamının net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, farklılık giderilinceye kadar atandıkları veya atanmış sayıldıkları kadrolarda kaldıkları sürece herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Atandıkları veya atanmış sayıldıkları kadro

unvanlarında isteğe bağı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanarlara fark tazminatı ödenmesine son verilir.

(5) Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte; kapatılan Genel Sekreterliğe ait kadrolarda bulunan personelin, Genel Sekreterlikte geçirdikleri süreler Bakanlıkta geçmiş sayılır.

Yurt dışı teşkilatı

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Kapatılan Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin yurt dışı teşkilâtı, Bakanlık yurt dışı teşkilâtı olarak faaliyetlerine devam eder.

Bütçe işlemleri

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bakanlığın 2011 malî yılı harcamaları, 6091 sayılı 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapıncaya kadar kapatılan Genel Sekreterliğin 2011 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanır.

Kadro değişiklikleri

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 9 uncu maddesinde yer alan sınırlama ile bağı olmaksızın boş kadrolarda sınıf, unvan ve derece, dolu kadrolarda derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Düzenleyici işlemler

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur. Anılan düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanun Hükümünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Sorunların giderilmesi

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bakanlığın teşkilatlanması sebebiyle gerçekleştirilen, kapatma, devir, personel geçişi ve nakli, diğere geçiş işlemleri ile kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlara ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Bakan yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 40- (1) Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41- (1) Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(I) SAYILI CETVEL

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEŞKİLATI

Müsteşar Müsteşar Yardımcısı Hizmet Birimleri

Müsteşar Müsteşar Yardımcısı 1. Siyasî İşler Başkanlığı

Müsteşar Yardımcısı 2. Katılım Politikası Başkanlığı

Müsteşar Yardımcısı 3. Sektörel Politikalar Başkanlığı

Müsteşar Yardımcısı 4. Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı 5. Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı

6. Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı

7. Tarım ve Balıkçılık Başkanlığı

8. Mali İşbirliği Başkanlığı

9. Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı

10. Proje Uygulama Başkanlığı

11. Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığı

12. Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı

13. Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı

14. Araştırma ve Dökümantasyon Başkanlığı

15. İdari Hizmetler Başkanlığı

16. Hukuk Müşavirliği

17. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

18. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

19. Özel Kalem Müdürlüğü

(II) SAYILI CETVEL

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SÖZLEŞME ÜCRET CETVELİ

(BRÜT TL)

Kadro Unvanı	Taban Ücret	Tavan Ücret
<i>Müsteşar</i>		3.100
<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	2.780	2.911
<i>Başkan, I.Hukuk Müşaviri</i>	1.849	2.589
<i>Bakanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Hukuk Müşaviri, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri</i>	1.730	2.380

<i>Avrupa Birliği İşleri Uzmanı</i>		
<i>Kadro Derecesi 1</i>	<i>1.730</i>	<i>2.380</i>
<i>Kadro Derecesi 2</i>	<i>1.698</i>	<i>2.322</i>
<i>Kadro Derecesi 3</i>	<i>1.680</i>	<i>2.304</i>
<i>Kadro Derecesi 4</i>	<i>1.663</i>	<i>2.287</i>
<i>Kadro Derecesi 5</i>	<i>1.645</i>	<i>2.269</i>
<i>Kadro Derecesi 6</i>	<i>1.627</i>	<i>2.252</i>
<i>Kadro Derecesi 7</i>	<i>1.610</i>	<i>2.234</i>
<i>Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcısı</i>	<i>795</i>	<i>1.796</i>
<i>Mütercim</i>		
<i>Kadro Derecesi 1</i>		<i>1939</i>
<i>Kadro Derecesi 2</i>		<i>1911</i>
<i>Kadro Derecesi 3</i>		<i>1873</i>
<i>Kadro Derecesi 4</i>		<i>1836</i>
<i>Kadro Derecesi 5</i>		<i>1798</i>
<i>Kadro Derecesi 6</i>		<i>1760</i>
<i>Kadro Derecesi 7</i>		<i>1727</i>

1 SAYILI LİSTE

KURUMU : AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

<i>Sınıfı</i>	<i>Unvanı</i>	<i>Derecesi</i>	<i>Serbest Kadro Adedi</i>	<i>Toplam</i>
<i>GİH</i>	<i>Genel Sekreter</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>GİH</i>	<i>Genel Sekreter Yardımcısı</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
<i>GİH</i>	<i>Genel Sekreterlik Müşaviri</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
<i>GİH</i>	<i>Basın Müşaviri</i>	<i>1-3</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
	TOPLAM		12	12

2 SAYILI LİSTE

KURUMU : AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

<i>Sınıfı</i>	<i>Unvanı</i>	<i>Derecesi</i>	<i>Serbest Kadro Adedi</i>	<i>Toplam</i>
<i>GİH</i>	<i>Müsteşar</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>GİH</i>	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
<i>GİH</i>	<i>Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>GİH</i>	<i>Bakanlık Müşaviri</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
	TOPLAM		11	11

3 SAYILI LİSTE

KURUMU : AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

<i>Sınıfı</i>	<i>Unvanı</i>	<i>Derecesi</i>	<i>Serbest Kadro Adedi</i>	<i>Toplam</i>
<i>GİH</i>	<i>Bakanlık Müşaviri</i>	<i>1</i>	<i>12</i>	<i>12</i>
	TOPLAM		12	12

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6., 91. ve 128. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Fettah OTO, Serdar ÖZGÜLDÜR, Recep KÖMÜRCÜ, Alparslan ALTAN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Cemal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 22.9.2011 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

- 1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,
 - 2- Yürürlüğü durdurma isteminin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına,
- OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Fatma BABAYİĞİT tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu kanun hükmünde kararname kuralları, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Kanun Hükmünde Kararnamelerin Yargısal Denetimi Hakkında Genel Açıklama

Anayasa'nın 91. maddesinde düzenlenen kanun hükmünde kararnameler, işlevsel yönden yasama işlemi niteliğinde olduğundan yargısal denetimlerinin yapılması görev ve yetkisi Anayasa'nın 148. maddesi ile Anayasa Mahkemesine verilmiştir. Yargısal denetimde kanun hükmünde kararnamenin, öncelikle yetki kanununa sonra da Anayasa'ya uygunluğu sorunlarının çözümlenmesi gerekir. Her ne kadar, Anayasa'nın 148. maddesinde kanun hükmünde kararnamelerin yetki kanunlarına uygunluğunun denetlenmesinden değil, yalnızca Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunun denetlenmesinden söz edilmekte ise de Anayasa'ya uygunluk denetiminin içerisine öncelikle kanun hükmünde kararnamenin yetki kanununa uygunluğunun denetimi de girer. Çünkü Anayasa'da, Bakanlar Kuruluna ancak yetki kanununda belirtilen sınırlar içerisinde kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmesi öngörülmüştür. Yetkinin dışına çıkılması, kanun hükmünde kararnameyi Anayasa'ya aykırı duruma getirir.

Dayanaklarını doğrudan doğruya Anayasa'dan alan olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamelerinden farklı olarak, olağan dönemlerdeki kanun hükmünde kararnamelerin bir yetki kanununa dayanması zorunludur. Bu nedenle, kanun hükmünde kararnameler ile dayandıkları yetki kanunu arasında çok sıkı bir bağ vardır. Kanun hükmünde kararnamenin yetki kanunu ile olan bağı, kanun hükmünde kararnameyi aynen ya da değiştirerek kabul eden kanun ile kesilir. Kanun hükmünde kararnamenin Anayasa'ya uygun bir yetki kanununa dayanması, geçerliliğinin ön koşuludur. Bir yetki kanununa dayanmadan çıkartılan veya dayandığı yetki kanunu iptal edilen kanun hükmünde kararnamelerin içeriği Anayasa'ya aykırılık oluşturmaya bile bunların Anayasa'ya uygunluğundan söz edilemez.

Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasa'ya uygunluk denetimi, kanunların denetiminden farklıdır. Anayasa'nın 11. maddesinde, '*Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.*' denilmektedir. Bu nedenle kanunların denetiminde, onların yalnızca Anayasa kurallarına uygun olup olmadıkları saptanır. Kanun hükmünde kararnameler ise konu, amaç, kapsam ve ilkeleri yönünden hem dayandıkları yetki kanununa hem de Anayasa'ya uygun olmak zorundadırlar.

Anayasa'da kimi konuların kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenmesi yasaklanmaktadır. Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında '*Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasî haklar ve ödevler...*'in kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kural gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi, '*Bakanlar Kurulu*'na ancak kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alana girmeyen konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir.

Anayasa'nın herhangi bir maddesinde kanunla düzenleneceği öngörülen bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile ilgili olmadıkça ya da Anayasa'nın 163. maddesinde olduğu gibi kanun hükmünde kararname çıkarılamayacağı açıkça belirtilmedikçe kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırılık oluşturmaz.

B- Kanun Hükmünde Kararname'nin Tümünün Anayasa'ya Aykırılığı İddiasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin dayanağı olan 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasaya aykırı olduğu ve iptali gerekeceği, iptal edilmesi halinde ise KHK'nin dayanaktan yoksun kalacağı belirtilerek KHK'nin tümünün Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6. ve 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa Mahkemesinin 27.10.2011 günlü, E.2011/60, K.2011/147 sayılı kararı ile 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasa'ya aykırılığı iddiasına dayalı iptal isteminin reddine karar verildiğinden KHK'nin tümüne yönelik Anayasa'ya aykırılık iddiası dayanaksız kalmıştır. İptal isteminin reddi gerekir.

C- Kanun Hükmünde Kararname'nin Dava Konusu Maddelerinin 6223 Sayılı Yetki Kanunu ve Anayasa'nın 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin tümünün ve ayrı ayrı tüm maddeleri ile eklerinin,

6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olmadığı, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin düzenleme içerdiği belirtilerek Anayasa'nın 2., 6. ve 91. maddelerine aykırı oldukları ileri sürülmüştür.

1- KHK'nin 20. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendi

KHK'nin 20. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi, 24.10.2011 günlü, 661 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 2. maddesi ile değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bende ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

2- KHK'nin 38. Maddenin (1), (2) ve (3) Numaralı Fıkraları ile Eki (II) Sayılı Cetvel

KHK'nin 38. maddenin (1), (2) ve (3) numaralı fıkraları ile eki(II) sayılı cetvel, 11.10.2011 günlü, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesi ile yürürlükten kaldırıldığından konusu kalmayan bu fıkralara ve cetvele ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

3- KHK'nin 28. Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasındaki " veya özel " İbaresinin İncelenmesi

Başvuru dilekçesinde; dava konusu kural ile 657 sayılı Kanunda öngörülen şartlara göre memuriyete girmemiş, adaylık eğitimini başarılarak devlet memurluğuna atanmamış, dört yıllık yükseköğretim mezunu herhangi birinin, Avrupa Birliği alanında özel sektörün yurt içi ve yurt dışı birimlerinde beş yıl deneyime sahip olduğu gerekçesiyle doğrudan Avrupa Birliği Bakanlığının yurtdışı teşkilatına ait memuriyet kadrolarına atanmasının Anayasa'nın 128. maddesine aykırı olduğu belirtilerek iptali istenmiştir.

KHK'nin 28. maddesi, Avrupa Birliği Bakanlığının yurt dışı teşkilatına ilişkin düzenlemeler içermekte olup, maddenin (1) numaralı fıkrasında Bakanlığın 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkili olduğu ifade edilmiştir. Maddenin (2) numaralı fıkrasında yurt dışı teşkilatında görevlendirileceklerle ilişkin nitelikler belirlenmiştir. Bu fıkra göre, Bakanlık teşkilatında en az dört yıl süreyle çalışmış ve halen Avrupa Birliği işleri uzmanı veya daha üst kadrolarda çalışıyor olan kişiler yurt dışı teşkilatında görevlendirilebilecektir. Ayrıca en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun, kamu veya özel sektörde yurt

içinde ya da yurt dışında Avrupa Birliği alanında en az beş yıllık deneyime sahip kişilerin de yurt dışı teşkilatına atanabileceği düzenlenmiştir.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında '*Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler...*'in kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Anayasa'nın '*Kamu hizmetlerine girme hakkı*' başlıklı 70. maddesinin birinci fıkrasında, her Türk'ün, kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra ikinci fıkrasında hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceği kurala bağlanmıştır. Buna göre, Anayasa'nın 70. maddesinde düzenlenen ve '*Siyasi Haklar ve Ödevler*' başlıklı dördüncü bölümünde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin olarak kanun hükmünde kararname ile düzenleme yapılması mümkün değildir.

KHK'nin 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasındaki "*veya özel*" ibaresi Avrupa Birliği alanında özel sektörün yurt içi veya yurt dışı birimlerinde en az beş yıl çalışmış olanların, Avrupa Birliği Bakanlığının yurt dışı teşkilatına ait memuriyet statüsüne alınmasına ilişkin bir düzenleme niteliğindedir. Buna göre, dava konusu ibare kamu hizmetine girme hakkına ilişkin bir düzenleme niteliğinde olduğundan kural, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır. İptali gerekir.

Serdar ÖZGÜLDÜR ve Burhan ÜSTÜN bu görüşe değişik gerekçeyle katılmışlardır.

Haşim KILIÇ, Alparslan ALTAN, Recep KÖMÜRCÜ, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL bu görüşe katılmamışlardır.

4- KHK'nin Diğer Kuralları

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun amaç ve kapsamını düzenleyen 1. maddesinde Kanun'un amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini sağlamak olarak belirlenmiş ve yetkinin kapsamı iki başlık altında tespit edilmiştir. Yetkinin kapsamına ilk olarak kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenmesi girmektedir. Bu çerçevede gerekli görülmesi halinde yeni bakanlıklar kurulması, var olan bakanlıkların birleştirilmesi, bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının yeniden belirlenmesi için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu amaçla;

1- Mevcut bakanlıkların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, yeni bakanlıklar kurulmasına, anılan bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarıyla hiyerarşik ilişkilerine,

2- Mevcut bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların bağlılık ve ilgilerinin yeniden belirlenmesine veya bunların mevcut, birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıklar bünyesinde hizmet birimi olarak yeniden düzenlenmesine,

3- Mevcut bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına,

ilişkin kanun hükmünde kararname çıkarılabilecektir.

İkinci olarak, kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin olarak

değişiklikler ve yeni düzenlemeler yapılması için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Belirtildiği üzere, Anayasa uyarınca kanunla düzenlenmesi uygun görülen bir konu, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile ilgisi olmadığı veya hakkında Anayasa'da özel hüküm bulunmadığı sürece kanun hükmünde kararname ile düzenlenebilecektir.

634 sayılı KHK'nin hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler ile 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasındaki "*veya özel*" ibaresi dışında kalan diğer kuralları, yukarıda belirtilen amaçlara uygun olarak, verilen süre içerisinde çıkarılmış olmaları, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun kapsamında kalmaları, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile ilgilerinin bulunmaması nedeniyle Anayasa'ya aykırılık oluşturmamaktadır.

Yukarıdaki açıklamalar ve yapılan inceleme sonucunda; KHK'nin hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler ile 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasındaki "*veya özel*" ibaresi dışında kalan diğer kurallara ilişkin iptal isteminin reddi gerekir.

Serruh KALELİ, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Erdal TERCAN ile Zühtü ARSLAN KHK'nin 37. maddesinin (2) numaralı fıkrası yönünden bu görüşe katılmamışlardır.

V- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

3.6.2011 günlü, 634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

A) İçeriği itibariyle Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "*veya özel*" ibaresinin yürürlüğünün durdurulması isteminin, koşulları oluşmadığından REDDİNE, Serruh KALELİ, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN ile Zehra Ayla PERKTAŞ'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B) Kapsam ve Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası yönünden;

1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. maddelerine, 20. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendine, 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27. maddelerine, 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "*veya özel*" ibaresi dışında kalan bölümüne, 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. maddelerine, 39., 40., 41., geçici 1., geçici 2., geçici 3., geçici 4., geçici 5., geçici 6. ve geçici 7. maddelerine, eki (1) Sayılı Cetvel'e ve eklerine yönelik iptal istemleri, 20.9.2012 günlü, E.2011/83, K.2012/126 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddelere, fıkraya, bende, bölüme, cetvele ve eklerine ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

C) 1- 20. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi,

2- 38. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkraları,

3- Eki (II) Sayılı Cetvel,

hakkında, 20.9.2012 günlü, E.2011/83, K.2012/126 sayılı kararla karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğinden, bu fıkralara, bende ve cetvele ilişkin yürürlüğün durdurulması istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

20.9.2012 gününde karar verilmiştir.

VI- SONUÇ

3.6.2011 günlü, 634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

A) 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin konularda Yetki Kanunu'na yönelik iptal istemi, 27.10.2011 günlü, E.2011/60, K.2011/147 sayılı kararla reddedildiğinden, kararname'nin tümüne yönelik iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B) 1- a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. maddeleri, 20. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi, 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27. maddeleri, 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "*veya özel*" ibaresi dışında kalan bölümü, 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36. maddeleri, 37 maddesinin (1), (3) ve (4) numaralı fıkraları, 39., 40., 41., geçici 1., geçici 2., geçici 3., geçici 4., geçici 5., geçici 6. ve geçici 7. maddeleri, eki (I) Sayılı Cetvel'i ve ekleri, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olduğundan ve Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olmadığından, bu maddelere, fıkralara, bölüme, cetvele ve eklerine ilişkin iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

b- 37. maddesinin (2) numaralı fıkrası, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunduğu ve Anayasa'nın 91. maddesine aykırı olmadığından, fıkraya ilişkin iptal isteminin REDDİNE, Serruh KALELİ, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Erdal TERCAN ile Zühtü ARSLAN'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- a- 20. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi, 24.10.2011 günlü, 661 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 2. maddesi ile değiştirildiğinden,

b- 38. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkraları ile eki (II) Sayılı Cetvel, 11.10.2011 günlü, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesi ile yürürlükten kaldırıldığından,

konusu kalmayan bu fıkralara ve bende ve cetvele ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

C) İçeriği itibariyle Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "*veya özel*" ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Haşim KILIÇ, Alparslan ALTAN, Recep KÖMÜRCÜ, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

20.9.2012 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Zühtü ARSLAN

KARŞIOY YAZISI

3.6.2011 günlü, 634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "veya özel" ibaresi çoğunluk kararıyla Anayasa'nın 91. maddesine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

634 sayılı KHK'nin 28. maddesi Avrupa Birliği Bakanlığı'nın yurtdışı teşkilatına ilişkin düzenlemeler içermektedir. Maddenin (1) numaralı fıkrasında Bakanlığın, 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkili olduğu belirtilmiştir. (2) numaralı fıkrada yurt dışı teşkilatında görevlendirileceklerle ilişkin nitelikler düzenlenmiştir. Buna göre, yurt dışı teşkilatında görevlendirileceklerin Bakanlık teşkilatında en az dört yıl süreyle çalışmış olmaları ve hâlen Avrupa Birliği İşleri Uzmanı veya daha üst kadrolarda çalışıyor olmaları gerekmektedir. Ayrıca, en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun, kamu veya özel sektörde yurt içinde ya da yurt dışında Avrupa Birliği alanında en az beş yıllık deneyime sahip kişilerin de yurt dışı teşkilatına atanabilecekleri ifade edilmiştir.

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (a-3) bendinde, Kanun'un amaçlarından birinin kamu hizmetlerinin Bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenerek, mevcut Bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan Bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek olduğu belirtilmiş ve aynı Kanun'un 2'nci fıkrasında da ilgili kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılabileceği belirtilmiştir.

KHK'nin 28. maddesi ile Bakanlığın yurtdışı teşkilatında çalışmak üzere kadro ihdas edilmesi teşkilat ve kadroların belirlenmesine ilişkin bir husus olduğundan Yetki Kanunu'na aykırılık bulunmamaktadır.

Kamu görevlilerinin kadrolarının ve bu kadrolara atanacak kişilerde bulunması gereken niteliklerin de kanunla düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak, kamu görevlisi olarak atanacak kişilerle ilgili tüm ayrıntıların sadece yasayla düzenlenmesi gerektiği ve bu konuda idarî düzenlemeler yapılmasının Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı düşeceği iddiası yerinde değildir. Anayasa'nın bir maddesinin yasayla düzenleneceğini öngördüğü bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile doğrudan ilgili olmadıkça, ya da KHK ile düzenlenemeyeceği Anayasa'da özel olarak belirtilmedikçe KHK ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırı değildir.

Anayasa'nın 70. maddesine göre, *'her Türk kamu hizmetine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez'*. Maddede Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin görevin gerektirdiği nitelikler dışında, dil, din, mezhep, renk, siyasi düşünce, cinsiyet ve benzeri ayırım gözetilmeksizin kamu hizmetlerine girme hakkına sahip bulundukları belirtilmiştir. Böylece 'kamu hizmetlerine girme hakkı' siyasi hak ve ödevler kapsamında, vatandaşlık bağına bağlı olarak kullanılabilir bir hak olarak düzenlenmiştir. Düzenlemenin temel hakka ilişkin niteliği bundan ibarettir. Yoksa, bunun dışında kamu görevlerine giriş, atanma, görev değişikliğine ilişkin tüm düzenleme ve uygulamaların temel hakkın düzenlenmesi ve 91. madde anlamında yasak alan kapsamında görülmesi yerinde değildir.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevlerin kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Anayasanın belirtilen bölümlerinde birçok temel hak ve özgürlük düzenlenmiş bulunmaktadır. Söz konusu temel hak ve özgürlüklerin kapsama alanları ve ilgili oldukları hususlar geniş bir biçimde yorumlandığında KHK'lerle yapılacak tüm düzenlemelerin bu hak ve özgürlüklerle bağlantılarının bulunduğu ileri sürülebilecektir. Böyle bir yorumdan hareket edilmesi halinde yasak alan kapsamı oldukça genişleyecek ve KHK ile düzenlenebilecek alan kalmayacaktır. Nitekim Anayasa Mahkemesinin, 6.1.1987 günlü, E:1986/15 ve K:1987/1 sayılı kararında, dolaylı biçimde kişi hak ve özgürlüklerini ilgilendirmeyecek bir düzenleme düşünmenin oldukça güç olduğu, bu nedenle de dolaylı bir ilginin varlığına dayanılarak sonuca gitmenin isabetli sayılamayacağı belirtilmiştir. Buna göre, yasak alanın kapsamının, temel hak ve özgürlüklerle doğrudan ilgili düzenlemeleri kapsayacak, dolaylı olarak ilgili düzenlemeleri ise kapsam dışında bırakacak şekilde belirlenmesi gerekir.

Anayasa Mahkemesi, 16.5.1989 günlü, E:1989/4 ve K:1989/24 sayılı kararında, 3.11.1988 günlü, 347 sayılı *'233 Sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'*nin Genel Müdür olarak atanabilmek için, *'yükseköğrenim görmüş olmak, dört yılı kamuda, altı yılı özel sektörde geçmek şartıyla en az on yıl hizmeti bulunmak, kamu hizmeti bulunmayanlarda ise özel sektörde asgari onbeş yıl çalışmış olmak, Genel müdürlük görevini yerine getirebilecek yetenek, bilgi ve tecrübeye sahip olmak'* şartlarını getiren 1. maddesine yönelik iptal istemini reddetmiştir.

Anayasa'nın 91. maddesi kapsamına giren alanlarda düzenleme yapılmış olmasından söz edilebilmesi için 91. maddede belirtilen hak ve alanlarla ilgili doğrudan bir düzenleme yapılmış olması gerekir.

İptaline karar verilen kurallarda Yetki Kanunu kapsamında ilgili kurumda yurtdışı teşkilatı ve burada görevlendirileceklerin kadroları oluşturulduğundan, zorunlu olarak bu kadrolara girişin koşulları da düzenlenmiştir. Bu nedenle anılan kuralların Anayasa'nın 91. maddesinde belirtilen yasak alana ilişkin düzenlemeler içerdiğinden söz etmek mümkün değildir.

Belirtilen nedenlerle, itiraz konusu kurallara yönelik iptal isteminin reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle kuralın iptaline yönelik çoğunluk görüşüne katılmadık.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Alparslan ALTAN	Recep KÖMÜRCÜ
Üye	Üye	Üye
Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN
Üye	Üye	
Celal Mümtaz AKINCI	Muammer TOPAL	

KARŞIOY GEREKÇESİ

634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin (2) numaralı fıkrası, Bakanlık bünyesinde ihdas edilen Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığına atanabilmek için gerekli şartları düzenlemektedir.

Anayasa'nın 91. maddesi uyarınca, 'sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.' Esasen bu hüküm, temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması konusunda Anayasa'nın 13. maddesiyle getirilen kanunilik şartına paraleldir. Olağan dönemlerde, sosyal ve ekonomik haklar dışında kalan temel hak ve hürriyetlerin, kanuna göre istisnai bir tasarruf olan kanun hükmünde kararnameyle düzenlenemeyeceğinin belirtilmesi, bu hak ve hürriyetleri daha fazla güvence altına almaya yöneliktir.

Diğer yandan, Anayasa'nın 91. maddesindeki kanun hükmünde kararname ile düzenleme yasağını sadece 'sınırlama' olarak anlamamak gerekir. Anayasa koyucunun, 'sınırlama'yı da kapsayan çok daha geniş bir kavram olan 'düzenleme'yi seçmesi bilinçli bir tercihi yansıtmaktadır. Aksi yorum, temel hak ve hürriyetlere yönelik hangi düzenlemenin sınırlama, hangisinin genişletme olduğu konusunda belirsiz bir alan doğmasına ve gereksiz tartışmalara yol açabilir. Bu nedenle, Anayasa'nın 91. maddesinde belirtilen hak ve hürriyetler, sınırlama ya da genişletme amacıyla, hiç bir şekilde kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenememelidir.

Anayasa'nın dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevlerden olan 'kamu hizmetine girme hakkı', Anayasa'nın 91. maddesinde kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanan haklardan biridir. Anayasa'nın 70. maddesine göre, 'Her Türk, kamu

hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.' Madde, vatandaşların kamu hizmetine girme hakkına sahip olduklarını, ancak bu hakkın mutlak olmadığını, hakkı kullanmak isteyenlerden görevin gerektirdiği niteliklerin aranabileceğini ve bu nitelikler dışında göreve alınmada hiçbir ayırım yapılamayacağını düzenlemektedir. Kamu hizmetine girme ve hizmete alınmada hangi nitelik ve şartların aranacağı hususu Anayasa'nın 70. maddesi kapsamındadır.

İptali istenen kurallar, bir kamu hizmeti olan Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığına giriş ve atama şartlarına ilişkindir. Uzman yardımcılığına girişte hangi şart ve niteliklerin aranacağı, bu kamu hizmetine girecek kişilerin kimler arasından ve nasıl seçileceği gibi hususlar kamu hizmetine girme hakkının uygulanmasına dair düzenlemelerdir. Dolayısıyla, bu düzenlemeler Anayasa'nın 91. maddesi uyarınca kanun hükmünde kararnameyle düzenlenemeyecek 'yasak alan' içine girmektedir. Nitekim Mahkememiz aynı gerekçeyle 634 sayılı KHK'nın 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan 'veya özel' ibaresini iptal etmiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu kuralın Anayasa'nın 91. maddesine aykırı olduğunu düşündüğümüzden çoğunluğun red yönündeki kararına katılmıyoruz.

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Zühtü ARSLAN

KARŞIOY GEREKÇESİ

3.6.2011 günlü, 634 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK)'nin 37. maddesinin (2) numaralı fıkrasında Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesinde sayılan şartlara ek olarak aranacak şartlar düzenlenmiştir.

18.7.2012 günlü, Esas:2011/113, Karar:2012/108 sayılı karara ilişkin karşıoy gerekçesinde de belirtildiği gibi; Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına göre, siyasi haklar ve ödevlerin KHK'lerle düzenlenmesi olanaklı değildir. Kamu hizmetlerine girme hakkının düzenlendiği 70. maddeye Anayasa'nın 'siyasi haklar ve ödevler' başlıklı bölümünde yer verilmiştir. Bu maddede, Her Türk'ün, kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olduğu, hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceği belirtilmiş, Madde gerekçesinde de 'Kamu hizmetlerine girme vatandaşların en tabii hakkıdır. 1961-1980 arası, siyasi partilerin, uygulamada pek titizlik göstermedikleri bir maddedir. Prensip olarak, kamu hizmetlerine girme hakkı 1961 Anayasasında olduğu gibi aynen muhafaza edilmiştir. Ancak kamu hizmetine alınacak memur ve kamu görevlileri ile ilgili düzenlemede bu hakkın kötüye kullanılmasını önleyecek hükümler getirilmiştir.' denilerek, Madde'nin düzenlenmesindeki amaç belirtilmiştir. Buna göre, kamu hizmetlerine girme hakkının, KHK'lerle düzenlenemeyeceğinde duraksamaya yer yoktur.

Açıklanan nedenlerle dava konusu kuralın iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye

KARŞIOY GEREKÇESİ

I- 6223 sayılı Yetki Yasası'na dayanılarak kararlaştırılan 634 sayılı (KHK) Kanun Hükmünde Kararname'nin iptali istenilen 37. maddesinin (2) fıkrası, Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığına atanmanın koşullarını düzenlemektedir.

Fıkra, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile Bakanlık tarafından yürütülen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olma, Bakanlık tarafından kabul edilen bir yabancı dili, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az (B) düzeyinde veya buna denk kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan bir seviyede bildiğini belgeleme, yapılacak yarışma sınavında başarılı olma koşulları da aranmaktadır.

Anayasa'nın 91. maddesinde, olağan dönemde çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler ile Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevlerin düzenlenemeyeceği öngörülmüştür.

Anayasa'nın 'Hizmete girme' başlıklı 70. maddesinde '*Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.*'denilmekte ve söz konusu kural, Anayasa'nın dördüncü bölümündeki siyasi haklar ve ödevler ile ilgi düzenlemeler içinde yer almaktadır.

634 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin iptali istenilen 37. maddesinin (2) fıkrası bir kamu hizmeti olan Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığına gireceklerde aranacak ek koşulları düzenlemektedir. Düzenlemenin, kamu hizmetine girme hakkına ilişkin olduğunda ve Anayasa'nın dördüncü bölümündeki siyasi haklar ve ödevler ile ilgi yasak alan içinde yer aldığı duraksama bulunmamaktadır.

Buna göre, 634 sayılı KHK'nin 37. maddesinin (2) fıkrası, Anayasa'nın 91. maddesi ile olağan dönemde çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler için yasaklanan alanı düzenlemekte ve bu haliyle Anayasa'ya aykırılık oluşturmakta ve iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

II- Anayasa'ya aykırı olduğu sonucuna varılarak iptal edilen kuralların, hukuka aykırılık ve telafisi mümkün olmayan zararları önlemenin yanında, hukuksal boşluk doğmasına neden olmayan ve iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanma tarihine kadar yürürlükte kalmalarında kamu yararı bulunmayan hallerde, mevzuattan bir an önce kaldırılmalarını sağlamak için yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi, 'hukuk devleti' olmanın vazgeçilmez gereklerindendir.

634 sayılı KHK'nin 28. maddesinin (2) numaralı fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğu saptanarak iptal edilmesi, iptal edilmesinin hukuki boşluk doğmasına neden olmaması ve Resmî Gazete'de yayımlanma tarihine kadar yürürlükte kalmasında da kamu yararının bulunmaması

karşısında, söz konusu kuralın mevzuattan bir an önce kaldırılması için yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi gerekir

Açıklanan nedenlerle çoğunluğun 37. maddenin (2) fıkrasının iptaline ilişkin istemin reddi ile 28. maddenin iptal edilen (2) fıkrasının yürürlüğünün durdurulmaması yolundaki karar bölümlerine katılmadım.

Üye

Mehmet ERTEN

DEĞİŞİK GEREKÇE

6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 'Kamu kurum ve kuruluşlarında **istihdam edilen** memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği arttırmak üzere, bunların atanma, nakil, görevlendirme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına' ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere, Bakanlar Kurulu'na Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektedir.

634 sayılı KHK'nin iptali istenen 28. maddesinin (2) no'lu fıkrasının ikinci cümlesinin, ilk cümle dışında müstakil bir düzenleme mahiyetinde olduğu, dolayısıyla yurtdışı teşkilatında görevlendirilmek için 'ayrıca' özel sektörde en az beş yıllık deneyime sahip kişilerinde kamu görevlisi (devlet memuru) sıfatı olmaksızın bu görevlere atanabileceği şeklinde heyetçe bir kabule varıldığı için; ikinci cümledeki 'veya özel' ibaresi memuriyet statüsüne alınmaya ilişkin bir düzenleme niteliğindedir. Oysa yukarıda ifade edildiği üzere, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun belirtilen hükmü salt 'istihdam edilen' kamu görevlileri bakımından bir düzenleme yapılabilmesi konusunda yetki vermektedir. Diğer bir deyişle, söz konusu düzenleme yetki kanunu kapsamı dışında kalmakta ve bu mahiyeti itibarıyla de Anayasa'ya aykırı düşmektedir.

Açıklanan nedenle, anılan ibarenin iptaline bu gerekçeyle katılıyoruz.

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Burhan ÜSTÜN

KARŞIOY YAZISI

634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Avrupa Birliği İşleri Uzmanı ve Uzman Yardımcılığı istihdamına ilişkin 37. maddesinin (2) numaralı fıkrasının, Anayasa Mahkemesinin daha sonraki tarihte verilen 644 sayılı KHK'nın 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının iptalini de içeren **E:2011/100, K:2012/191** sayılı kararında yer alıp, aynı nitelikteki müteakip kararlarıyla istikrar kazanan kararındaki gerekçelerle, iptali gerekir.

Üye

Osman
Alifeyyaz
PAKSÜT

KARŞIOY GEREKÇESİ

Anayasa'nın 7. maddesinde, 'Yasama Yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez.' hükmü yer almıştır. Anayasa'nın 87. maddesinde ise, 'Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek' Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Anayasa'nın 91. maddesinde 'Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasa'nın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.' denilmektedir.

Yukarıya aynen alınan madde hükümlerinden yasama yetkisinin genel ve asli bir yetki olup devredilemeyeceği, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin ise kendine özgü istisnai bir yetki olduğu ve Anayasa'nın 91. maddesinde belirtilen sınırlar içinde kullanılabileceği anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 'siyasi haklar ve ödevler' başlıklı Dördüncü bölümünde yer alan 70. madde de ise ' Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka bir ayırım gözetilemez.' hükmü yer almıştır. Madde hükmü ile kamu hizmetlerine girme hakkı düzenlenirken, hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka bir ayırım gözetilemeyeceği de belirtilmek suretiyle bu hakkın güvence altına alındığı açıktır.

Bu durumda 634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan 'Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcılığı' ile ilgili düzenleme, Anayasa'nın Dördüncü Bölümünde 70. maddede hüküm altına alınan 'Kamu hizmetlerine girme hakkı'na ilişkin olup, Anayasa'nın 91. maddesine göre kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi mümkün olmayan, yasak alan içindedir.

Açıklanan nedenlerle 634 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin (2) numaralı fıkrası, Anayasa'nın 7., 70. ve 91. maddelerine aykırı olduğu ve iptali gerektiği düşüncesi ile verilen karara katılmıyorum.

Üye
Zehra Ayla
PERKTAŞ